

Schoolplan 2019-2023

Basisschool 'n Esch

Basisschool: 'n Esch

Adres: Schoolstraat 18 7634 PS Tilligte

Tel.: 0541- 221200

Email: dir.atol@konot.nl

Website: www.esch-tilligte.nl

Inhoud

Inleiding	2
1. De 'n Esch: Wie zijn wij?	3
2. Uitgangspunten en ambities van het bestuur	4
2.1 De missie en visie	4
2.2 Hoe gaan we als KONOT samen op pad?	4
2.3 Strategische thema's KONOT	4
3. Uitgangspunten en ambities van de school	6
3.1 Wat is onze missie en visie?	6
3.2 Waar zijn we goed in?	6
3.2.1 Thema 1 Ambitieuw & innovatief onderwijs	6
3.2.2 Thema 2 Vakmanschap	7
3.2.3 Thema 3 Voeren van de lerende dialoog	7
3.2.4 Thema 4 Verbinden met de omgeving	7
3.3 Wat zijn onze ambities?	8
3.3.2 Thema 2: Verdiepen van vakmanschap	8
3.3.3 Thema 3: Voeren van de lerende dialoog	9
3.3.4 Thema 4: Verbinden met de omgeving	9
4. Het onderwijs op onze school	10
4.1 Sociale veiligheid en een goed pedagogisch klimaat.....	10
4.1.1 Sociale Veiligheid	10
4.1.2 Pedagogisch klimaat.....	10
4.2 Didactische keuzes	12
4.3 De zorg voor een ononderbroken ontwikkelingslijn in ons aanbod	13
4.3.1 Methoden en werkwijzen.....	13
4.3.2 Hoe gaan we om met burgerschapsvorming en sociale integratie?	15
4.3.3 Hoe gaan we om met taalachterstanden?	15
4.3.4 Oog voor internationalisering binnen ons onderwijs	15
4.3.5 De onderwijstijden	16
4.4 Hoe houden we zicht op de ononderbroken ontwikkelingslijn van leerlingen?	16
4.4.1 Hoe volgen we de ontwikkeling van de leerlingen?	16
4.4.2 Hoe is onze leerlingzorg ingericht?	16
4.4.3 Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften	16
5. Zorg voor kwaliteit van het onderwijs	18
5.1 Vakmanschap - Onze mensen	18
5.1.1 Zorg voor bevoegd en bekwaam personeel.....	18
5.1.2 Zorg voor goed pedagogisch-didactisch handelen.....	18
5.1.3 Professionalisering	19
5.2 De lerende dialoog.....	19
5.3 De inrichting van de Kwaliteitszorg	20
5.3.1 Planvorming	20
5.3.2 Borging van afspraken, beleid en besluitvorming	20
5.3.3 Zicht op kwaliteit en de vertaling van strategie naar uitvoering.....	20
5.3.4 Evaluatie en kwaliteitsverbetering	21
6. Inzet financiële middelen	22
6.1 Inzet van middelen	22
6.2 Inzet van sponsorgelden	22
Instemmingsformulier	23
BIJLAGEN	24
Bijlage 1: Strategisch beleidsplan KONOT '19-'23.....	24

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van basisschool 'n Esch

Deel 1 van dit plan beschrijft de uitgangspunten en ambities van 'n Esch voor de periode 2019-2023. De ambities van de school borduren voort op de uitgangspunten en ambities van het strategische beleidsplan van KONOT, het bestuur waaraan onze school verbonden is.

Deel 2 omvat de keuzes voor het onderwijs op onze school: onze zorg voor goede leerkrachten, goede kwaliteit van onderwijs en hoe we hiertoe de financiële middelen inzetten. Deze keuzes geven vorm aan de setting waarbinnen we de komende vier jaar werken aan het bereiken van onze ambities.

Zo leidt dit plan u langs de volgende hoofdstukken:

Deel 1:

- 1.** 'n Esch: wie zijn wij
- 2.** Uitgangspunten en ambities van het bestuur
- 3.** Uitgangspunten en ambities van de school

Deel 2:

- 4.** Het onderwijs op onze school
- 5.** Zorg voor de kwaliteit van het onderwijs
- 6.** Inzet van de financiële middelen

1. De 'n Esch: Wie zijn wij?

Basisschool 'n Esch is een katholieke dorpsschool in het kerkdorp Tilligte. Nagenoeg alle leerlingen uit Tilligte en de directe omgeving bezoeken onze school. Basisschool 'n Esch is gelegen in een rustige en groene omgeving. De school is in verschillende opzichten het centrum van de gemeenschap, veel activiteiten worden samen met de school uitgevoerd. De betrokkenheid van ouders bij onze school is groot. Onze school werkt met een leerstofjaarklassensysteem. Op onze school werken wij vanuit het gedachtegoed van het onderzoekend en ontwerpend leren met aandacht voor het creatieve (denk)proces. Hier willen wij ruimte en richting geven aan het eigenaarschap van alle betrokkenen. Het ontwikkelen van zelfinzicht zien wij als een belangrijke voorwaarde om mede-eigenaar te worden van het eigen leerproces. Door de inzet van verschillende devices binnen het onderwijs heeft ICT een effectieve en efficiënte plaats binnen ons onderwijs.

Onze school vormt samen met 'n Baaken te Agelo, de Meander te Ootmarsum en 't Kämpke te Lattrop onderwijsgemeenschap atol. De intentie van de onderwijsgemeenschap atol is om samen te willen werken en ontwikkelen in het belang van onze leerlingen. Zoals een atol zich kan voeden op het koraal, in al zijn kleurenpracht, kan iedere basisschool van onze onderwijsgemeenschap zich verder ontwikkelen vanuit zijn eigen cultuur om een basis te leggen voor de toekomst van elke leerling.

Onze school maakt onderdeel uit van Stg. KONOT (Katholiek Onderwijs Noordoost Twente). Binnen dit bestuur werken 21 reguliere en een school voor speciaal basisonderwijs samen onder het motto 'Leren voor jouw toekomst' aan onderwijs gericht op een brede ontwikkeling van de talenten van leerlingen. De uitgangspunten en ambities van KONOT, zoals beschreven in hoofdstuk 2, vormen de basis voor de ambities van onze school voor de komende vier jaar. Deze vindt u in hoofdstuk 3.

2. Uitgangspunten en ambities van het bestuur

2.1 De missie en visie

Leren voor jouw toekomst! Dat is wat we onze leerlingen al vier jaar meegeven met ons onderwijs. Dit hebben we gedaan vanuit wat ons drijft:

We stellen in ons onderwijs de talenten van onze leerlingen centraal. Het is hun toekomst waar we in onze scholen een brede basis voor leggen. We richten ons hierbij op hun intellectuele, praktische, sociaal-emotionele en creatieve talenten. We stimuleren onze leerlingen om zich vanuit verwondering voor de wereld en met oog voor de ander tot een stevige persoonlijkheid te ontwikkelen; vol vertrouwen en ontdekkend de toekomst tegemoet.

We hebben veel voor elkaar gekregen in de afgelopen vier jaar. De basis in onze scholen staat, scholen beschikken over een basisarrangement, onderzoeken laten een (boven)gemiddelde tevredenheid van ouders, medewerkers en leerlingen zien en kinderen zeggen dat ze zich veilig voelen. Onze leerlingen gaan met de juiste kennis en vaardigheden naar het voortgezet onderwijs; de eindresultaten zijn op orde. De meerderheid van onze medewerkers ontwikkelt zich persoonlijk en vakinhoudelijk, samen met KONOT-collega's, in de KONOT-Academie.

Een mooie constatering. En we zijn nog niet klaar. Betrokkenen van de scholen geven aan dat het tijd is voor de volgende stap, willen we ook op de moeilijkst te bereiken plekken aankomen. In deze volgende stap streven we geen andere of nieuwe bestemming na. Integendeel, onze missie en visie 'Leren voor jouw toekomst!' vormt de basis, ook in het zetten van de volgende stap.

2.2 Hoe gaan we als KONOT samen op pad?

Anders in de komende vier jaar is de manier waarop we met elkaar werken. We zijn samen alert op de stappen die we zetten, of niet zetten. We steunen elkaar, dagen uit, zaaien twijfel of sporen aan. We groeien naar scholen die meer en meer leren van elkaar, een directeur die feedback geeft op de koers van een andere school, leerkrachten die de vertaalslag maken van beleid naar hun eigen handelen, ouders als wezenlijke gesprekspartner en het belangrijkste: meer in gesprek gaan met onze 4500 leerlingen.

We zoeken – bij het samen werken aan onze strategische thema's – in onze gezamenlijke werkwijze naar een nieuwe balans. Een balans waarin hogere ambities mogelijk zijn, innovatie meer van de grond komt, we onderzoeken, we samen experimenteren en leren van onze fouten.

De volgende tabel geeft weer tussen welke uitersten we een nieuwe balans zoeken in de komende vier jaar.

2.3 Strategische thema's KONOT

We werken de komende vier jaar samen langs **vier strategische thema's**:

Balanceren tussen tegenstellingen	
Voldoen aan de verwachtingen	Buiten de gebaande paden treden
Ontwikkeling vanuit de doelstellingen op papier	De dialoog als vliegwiel voor ontwikkeling
Vermijden van fouten	Leren van fouten
Het gemiddelde als norm	Hoge ambities centraal
Samen praten over ...	Samen onderzoeken, leren en experimenteren
Beheersing en verantwoording	Innovatie en vernieuwing

Thema 1: Ambitieuus & innovatief onderwijs

Leren voor jouw toekomst! Dat is waar ons onderwijs op is gericht. Nu de basis staat (de basiskwaliteit is op orde, we werken handelings- en opbrengstgericht, de pedagogische en didactische vaardigheden van onze medewerkers zijn op niveau), willen we de komende jaren de volgende stappen zetten. Deze volgende stap gaat over het borgen van de basis en over het versterken van het onderzoekend en ontdekkend leren. Waarin we met ons onderwijs aansluiten bij de unieke talenten, belevingswereld en mogelijkheden van elk kind.

Thema 2: Verdiepen van vakmanschap

Leerkracht zijn is een vak. Nu ook hier de basis op orde is, willen we de volgende stap zetten in het verdiepen van dit vakmanschap. Als onze 550 collega's hebben unieke kwaliteiten, de capaciteiten en verantwoordelijkheid om het verschil te maken en een onuitwisbare indruk achter te laten in het leven van onze leerlingen. Het verdiepen van het vakmanschap gaat over het willen begrijpen, het kunnen toepassen en zoeken naar mogelijkheden tot ontwikkeling en innovatie. Vanuit de wens – soms vanuit de noodzaak – in verbinding met de koers van de school of de stichting en in het belang van de leerling. Zelfkennis, zoals inzicht in de eigen talenten en ontwikkelpunten, vormt de basis voor deze groei en ontwikkeling.

Thema 3: Voeren van de lerende dialoog

Ontwikkeling en groei van mensen, scholen en de stichting als geheel komen voort uit het voeren van de juiste gesprekken. Gesprekken over het leren van kinderen en ieders individuele bijdrage daaraan. Soms is deze dialoog cruciaal, om persoonlijke of schoolontwikkeling een impuls te geven. Dit zijn de momenten waarop we de komende jaren alert willen zijn en de juiste balans zoeken tussen beheersen en vernieuwen, voldoen aan verwachtingen vs. Buiten de gebaande paden treden en scherpte versus onduidelijkheid.

Thema 4: Verbinden met de omgeving

We leiden leerlingen op voor hun toekomst. Een toekomst waarin ze uitvliegen, de wereld in. Een wereld waarin ook de KONOT-scholen staan, verbonden met hun omgeving. De directe omgeving: onze ouders, samenwerkingspartners, de lokale gemeenschap, de natuur, het bedrijfsleven, de vervolgopleidingen. En de niet directe omgeving als technologische ontwikkeling en maatschappelijke trends. Willen we onze leerlingen goed voorbereiden op hun toekomst, dan willen we deze verbinding met onze omgeving anders leggen, schoolmuren doorbreken en buiten de gebaande paden treden.

De **markeringen**, die we in samenspraak per thema hebben beschreven, vormen onze leidraad bij het nastreven van onze ambities. Het voeren van een sterke en goede dialoog is daarbij belangrijk. Gezamenlijk hebben we nagedacht over die **vragen** die helpen in het gesprek over waar we ons bevinden in de ontwikkeling van de strategische thema's.

In bijlage 1 vindt u het volledige strategisch beleidsplan van KONOT voor de periode '19-'23 met de strategische thema's en de markeringen behorende bij deze thema's en de vragen die we ons hierover zelf stellen.

3. Uitgangspunten en ambities van de school

3.1 Wat is onze missie en visie?

'Leren voor jouw toekomst!' is de missie voor stichting Konot, waar onze school toe behoort.

We stellen in ons onderwijs de talenten van onze leerlingen centraal. Het is hun toekomst waar we in onze scholen een brede basis voor leggen. We richten ons hierbij op hun intellectuele, praktische, sociaal-emotionele en creatieve talenten. We stimuleren onze leerlingen om zich vanuit verwondering voor de wereld en met oog voor de ander, tot een stevige persoonlijkheid te ontwikkelen; vol vertrouwen en ontdekkend de toekomst tegemoet.

De missie en visie van Konot geven een eerste richting aan de ontwikkelingen voor alle Konotscholen en daarmee aan de ontwikkelingen van Onderwijsgemeenschap atol en dus ook aan basisschool 'n Esch.

Onderwijsgemeenschap atol

Onze missie is: *samen kleurrijk ontwikkelen*

Samen vormen wij met de vier basisscholen 'n Baaken, de Meander en 't Kämpke Onderwijsgemeenschap atol. Wij willen van elkaar leren en kennis delen. Elkaars kwaliteiten en talenten willen wij versterken en samen groeien in onderwijs

Onze pedagogische visie

Binnen onze onderwijsgemeenschap gaan we uit van de eigenheid en de kwaliteiten van elk individu. Dit doen we door een veilige en vertrouwde leer- en werkomgeving te realiseren waarin een onderzoekende en open houding de basis is voor ontwikkeling. Leerlingen, ouders en team vormen samen de schoolgemeenschap waarin iedereen actief betrokken is en met plezier aan deelneemt.

Basisschool 'n Esch

De missie is: *'Onderwijs op maat in een veilig en geborgen klimaat'*

Elke leerling moet met plezier naar school kunnen gaan. Wij willen op onze kleine school groot zijn in het begeleiden van leerlingen in hun ontwikkeling en passend onderwijs creëren waarin wij onderwijs op maat aanbieden. Voor elke leerling is tijd, aandacht en ruimte voor individuele begeleiding om hen mede-verantwoordelijk te kunnen laten worden voor hun leerproces en ontwikkeling. Elke leerling zal vanuit onze basisschool die stap kunnen maken naar het vervolgonderwijs dat passend is voor het verder leren voor zijn toekomst. Voor ouders en leerlingen willen wij laagdrempelig zijn en een veilige en uitdagende omgeving aanbieden.

3.2 Waar zijn we goed in?

Mede op basis van de bestuursbrede kwaliteitszorgcyclus hebben we een school-specifiek systeem voor kwaliteitszorg waardoor we goed zicht houden op de sterktes en de verbeterpunten van ons onderwijs en onze organisatie.

Uit het kwaliteitsonderzoek kunnen we opmaken op welke gebieden onze verbeterpunten en ontwikkelruimte liggen. Deze hebben we vanaf hoofdstuk 3.3 beschreven in onze ambities. Ook kunnen we uit de analyse halen waar we volgens onszelf en ook volgens anderen goed in zijn. Hieronder per thema de sterktes die we kunnen benutten om onze ambities te bereiken.

3.2.1 Thema 1 Ambitieuw & innovatief onderwijs

Onderwijskundig heeft de school de basis goed op orde. De cognitieve opbrengsten zijn goed. We hebben het systeem van kwaliteitszorg zo ingericht dat we steeds gefocust zijn op verbetering van het onderwijs in onze school. We zijn leerbaar en zijn steeds op zoek naar verbetering van onze school. We borgen hetgeen goed werkt.

In de afgelopen planperiode heeft de school zich onderwijskundig goed doorontwikkeld. Het werken met eigenaarschap bij kinderen en digitale verwerking bij de basisvakken hebben hier aan bijgedragen. Ook voor leerlingen die meer dan gemiddeld uitgedaagd moeten worden zijn via de Koraalgroep (plusklas) goede ontwikkelmogelijkheden gecreëerd.

De leerlingenzorg staat sterk en is goed georganiseerd. We hebben een deskundig onderwijsteam dat in staat is om veel maatwerk te bieden. Daarnaast werken we met externe specialisten samen om zo te komen tot een zo passend mogelijk aanbod voor elke leerling.

De leerkrachten zijn steeds beter in staat om op basis van doelen keuzes in het onderwijsaanbod te maken.

3.2.2 Thema 2 Vakmanschap

Iedereen is leerbaar. Hiermee bedoelen we dat er bij eenieder de bereidheid is om aan het eigen handelen te twijfelen en om open te staan voor nieuwe, betere inzichten. We halen kennis en inspiratie van buiten de school. We doen dit via studies, cursussen en leergangen. We delen het geleerde binnen de school met elkaar.

3.2.3 Thema 3 Voeren van de lerende dialoog

We voeren binnen onze school de lerende dialoog op alle niveaus. Binnen het systeem van kwaliteitszorg heeft de directie, namens het schoolteam, twee keer per jaar een schoolbespreking met het college van bestuur van de stichting. De voortgang van de ontwikkeling van de school op het gebied van onderwijs, personeel, financiën en materiële zaken is dan onderwerp van gesprek.

Op schoolniveau hanteren we een heldere onderwijsagenda welke beschrijft op welk moment we op welke wijze met elkaar over het onderwijs op onze school in gesprek zijn. In deze agenda zijn momenten opgenomen waarop we op school-, groeps-, of individueel niveau ontwikkelingsgesprekken voeren. Vanuit een inhoudelijke teamdialoog over schoolontwikkeling wordt de verbinding gezocht met verbeterplannen op schoolniveau. Van hieruit wordt in individuele gesprekken met de medewerkers de verbinding met persoonlijke ontwikkeling gezocht.

Vanwege het toepassen van flitsbezoeken en klassenbezoeken hebben we zicht op het functioneren van de medewerkers. Dit gecombineerd met het professionele klimaat zorgt ervoor dat de dialoog over het functioneren in alle openheid kan plaatsvinden.

Ouders kunnen via het ouderportaal te allen tijde de (cognitieve) voortgang van hun kind(eren) volgen. Er zijn gedurende het jaar meerdere gesprekken gepland. Alle gesprekken die over de ontwikkeling van de leerling gaan voeren we (vanaf groep 4) in het bijzijn van de leerling. Het gaat immers om de ontwikkeling van de leerling zelf.

3.2.4 Thema 4 Verbinden met de omgeving

In het dorpje Tilligte is verbinden met de omgeving iets natuurlijks. We merken als school op allerlei manieren dat de mensen het beste met 'de school' voor hebben. Dit is bijvoorbeeld goed zichtbaar bij de hulp die ouders en omgeving aan school geven.

We verbinden ons als school op verschillende manieren met de omgeving. Zo is er formele samenwerking met het schoolbestuur, de andere scholen uit de onderwijsgemeenschap, de andere Konotscholen, het Onderwijs ondersteuningscentrum (OOC/ swv 2302), de gemeente, de voorschoolse voorzieningen en het voortgezet onderwijs.

Meer (onderwijs-) inhoudelijke verbinding is te vinden in de samenwerking met ouders. Naast de formele samenwerking in de medezeggenschapsraad en de ouderraad wordt er op allerlei vlakken met ouders samengewerkt.

Via Educatie op locatie vinden we de culturele verbinding met alle musea in de gemeente Dinkelland. Gedurende hun basisschoolperiode bezoeken de kinderen van Tilligte alle musea in de gemeente Dinkelland. We vinden de samenwerking met de kerk inzake vieringen en bieden ondersteuning bij de voorbereiding op het Vormsel en de 1^e Heilige communie.

Kwaliteitsonderzoek 2018

Vanuit het kwaliteitsonderzoek dat werd afgenomen in 2018 onder leerlingen, ouders en medewerkers kwamen de volgende punten als sterk naar voren:

- Sociale veiligheid, omgang van leerlingen met elkaar.
- Leerlingen gaan graag naar school.
- Het ontdekkend- en onderzoekend leren.
- Communicatie
- Werkklimaat
- De basiskwaliteit is op orde.

3.3 Wat zijn onze ambities?

3.3.1 Thema 1: Ambitieuw & innovatief onderwijs

Leren voor jouw toekomst! Dat is waar ons onderwijs op is gericht. Nu de basis staat (de basiskwaliteit is op orde, we werken handelings- en opbrengstgericht, de pedagogische en didactische vaardigheden van onze medewerkers zijn op niveau), willen we de komende jaren de volgende stap zetten. Deze volgende stap gaat over het borgen van de basis en over het versterken van het onderzoekend en ontdekkend leren. Waarin we met ons onderwijs aansluiten bij de unieke talenten, belevingswereld en mogelijkheden in elk kind.

Markering

Deze planperiode gaat de school inzetten op de volgende thema's:

- Mediawijsheid; aandacht voor kritisch denken en taalvaardigheid.
- Onderzoekend- en ontdekkend leren koppelen aan Wetenschap en Techniek en creatieve vakken, gericht op vaardigheidsdoelen.
- Spelend, bewegend en ervarend leren.
- De 7 gewoonten van Steven Covey verankeren in het onderwijs
- Het verbinden van verschillende vakgebieden rondom een thema.
- Bijdragen aan milieu- en toekomstbewustzijn.
- Engels implementeren vanaf groep 1.
- Gebouwelijke aanpassingen om optimaal aan te sluiten bij het onderwijs van de toekomst.
- Rapporteren aan ouders op basis van doelen en vaardigheden.
- Aandacht voor spiritualiteit en tijd nemen voor rust.
- Aandacht voor natuur- en buitenlessen.

Vragen?

- Welke keuzes maak ik als school en leerkracht om binnen het huidige lesprogramma ruimte te creëren en te experimenteren met bovenstaande thema's
- In hoeverre nodigt de context (school, klas, plein) leerlingen uit tot onderzoekend en ontdekkend leren.

3.3.2 Thema 2: Verdiepen van vakmanschap

Leerkracht zijn is een vak. Nu ook hier de basis op orde is, willen we de volgende stap zetten in het verdiepen van dit vakmanschap. Het verdiepen van het vakmanschap gaat over het willen begrijpen, het kunnen toepassen en zoeken naar mogelijkheden tot ontwikkeling en innovatie. Zelfkennis, zoals inzicht in de eigen talenten en ontwikkelpunten, vormt de basis voor deze groei en ontwikkeling.

Markering

Deze planperiode gaat de school inzetten op de volgende thema's:

- Samen professionaliseren in het omgaan met twee- of drieklassige combinatiegroepen.
- Samen professionaliseren in het toepassen van spelend, bewegend en ervarend leren.
- Leren van elkaars successen en knelpunten m.b.t. onderzoekend- en ontdekkend leren; aandacht voor 'out of the box' denken.
- Vaardigheden rondom het analyseren van toetsen vergroten en voldoende tijd nemen voor de uitwerking.

Vragen?

- Heeft de school en de individuele leerkracht voldoende zicht op eigen talenten en vaardigheden en worden deze voldoende ingezet/ontwikkeld?
- Hoe blijf je jezelf als leerkracht en mens inspireren om kennis te nemen van nieuwe inzichten en ideeën?

3.3.3 Thema 3: Voeren van de lerende dialoog

Ontwikkeling en groei komt voort uit het voeren van de juiste gesprekken. Gesprekken over het leren van kinderen en ieders individuele bijdrage daaraan. Soms is deze dialoog cruciaal, om persoonlijke of schoolontwikkeling een impuls te geven. Dit zijn de momenten waarop we de komende jaren alert willen zijn en de juiste balans zoeken tussen beheersen en vernieuwen, voldoen aan verwachtingen versus buiten de gebaande paden treden en scherpte versus onduidelijkheid.

Markering

- Het voeren van groei- en leergesprekken, waarbij de leerling reflecteert op zijn/haar eigen fase van ontwikkeling.
- Aandacht voor de digitale dialoog; mediatraining en mediawijsheid.
- Aandacht voor het ontwikkelen van vaardigheden m.b.t. vragen stellen; hogere denkkorde vragen, open- en prikkelende vragen.
- Waarderende visitatie op school- en Konotniveau
- Vaardigheden rondom het analyseren van toetsen vergroten en voldoende tijd nemen voor de uitwerking.

Vragen?

- In hoeverre lukt het ons om ruimte te creëren voor het voeren van de lerende dialoog met leerlingen en met elkaar?
- In hoeverre lukt het medewerkers om een betekenisvolle reflectie (nabespreking) te voeren, resulterend in ontwikkelpunten?

3.3.4 Thema 4: Verbinden met de omgeving

We leiden leerlingen op voor hun toekomst. Een toekomst waarin ze uitvliegen, de wereld in. Een wereld waarin ook onze school staat, verbonden met de omgeving. De directe omgeving: onze ouders, de lokale gemeenschap, de natuur, het bedrijfsleven, de vervolgopleidingen. En de niet directe omgeving als technologische ontwikkeling en maatschappelijke trends. Willen we onze leerlingen goed voorbereiden op hun toekomst, dan willen we deze verbinding met onze omgeving anders leggen, schoolmuren doorbreken en buiten de gebaande paden treden.

Markering

Deze planperiode gaat de school inzetten op de volgende thema's

- Internationalisering; verbinding zoeken met school in het buitenland.
- Verbinden met het bedrijfsleven.
- Waar mogelijk verbinding realiseren tussen de leerlingen van de verschillende atolscholen.
- Waar mogelijk verbinding realiseren tussen ouders van de verschillende atolscholen.
- Themabijeenkomsten voor ouders op atol-niveau.

Vragen?

- Waarom willen we de schoolmuren doorbreken? Slagen we er als school voldoende in om de juiste verbindingen te leggen?
- Hebben we voldoende zicht op de behoefte van ouders m.b.t. de zoeken van verbinding met andere atolscholen.

4. Het onderwijs op onze school

Dit hoofdstuk beschrijft de keuzes die we, vanuit onze zorg voor een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van onze leerlingen met al hun talenten, gemaakt hebben voor ons onderwijs. Deze keuzes schetsen de setting waarin we de ambities voor het onderwijs aan onze leerlingen nastreven.

4.1 Sociale veiligheid en een goed pedagogisch klimaat

Een school met een goed pedagogisch en een sociaal veilig klimaat biedt leerlingen de rust en veiligheid om zich te ontwikkelen. In deze paragraaf leest u hoe onze school zorg draagt voor sociale veiligheid en een goed pedagogisch klimaat.

4.1.1 Sociale Veiligheid

Ons schoolgebouw biedt een veilige basis waarbinnen we als school een veilig klimaat kunnen creëren. We willen de leerlingen van onze school duidelijk, positief en met eigen verantwoordelijkheid benaderen. Een positief pedagogisch klimaat wordt volgens ons niet gecreëerd door regels of systemen. Het zit in de houding en het handelen van de mensen die met de kinderen werken.

We gebruiken de zeven gewoonten van Stephen Covey om 'taal te geven' aan het sociale klimaat dat we op onze school creëren. Essentieel hierbij is dat we met kinderen en zo min mogelijk over kinderen praten. We zijn als schoolteam zeer alert op situaties waarbij de veiligheid in het gedrang komt.

Ongewenst gedrag

Bij ongewenst gedrag treden we als schoolteam effectief en direct op. We benoemen dat we niet gelukkig worden van het gedrag. Vervolgens steken we in op een positieve oplossing.

Het sociale veiligheidsbeleid van basisschool 'n Esch is in de volgende beleidsstukken beschreven (deze zijn allemaal te vinden op de website van de school):

- Veiligheidsplan KONOT
- Het sociale veiligheidsplan van De Meander (o.a. pestprotocol)
- Protocol Sociale Media, opgenomen in het sociale veiligheidsplan

Functionarissen en protocollen

Om ervoor te zorgen dat we zoveel mogelijk de gelegenheid hebben om situaties van onveiligheid in beeld te hebben en op te pakken hebben we op school één medewerker die specifiek verantwoordelijk gemaakt is voor het opmerkzaam zijn op ongewenst gedrag. Er is op onze school één zogenaamde AOG-er (aanspreekpunt ongewenst gedrag).

4.1.2 Pedagogisch klimaat

Op 'n Esch willen wij het sociaal competent gedrag van de leerlingen bevorderen. De leerlingen zijn sociaal competent als zij zich binnen de onderstaande acht categorieën adequaat gedragen:

- Ervaringen delen
- Aardig doen
- Samen spelen en werken
- Een taak uitvoeren
- Jezelf presenteren
- Een keuze maken
- Opkomen voor jezelf
- Omgaan met ruzie

Door het werken met de methode 'Kinderen en hun sociale talenten', naast de groepsregels en de inbreng over waarden en normen van de leraren/ouders, komen deze categorieën structureel in ons onderwijs aan bod.

We leren de kinderen de zeven gewoonten van Steven Covey aan om het beste uit zichzelf, de ander en de omgeving te halen. De kern is dat zeer effectieve mensen zeven gewoonten hebben die de basis zijn voor hun succes en dat iedereen deze gewoonten bij zichzelf (verder) kan ontwikkelen.

Gewoonte 1,2 en 3 helpen kinderen meer verantwoordelijk en onafhankelijk te worden:

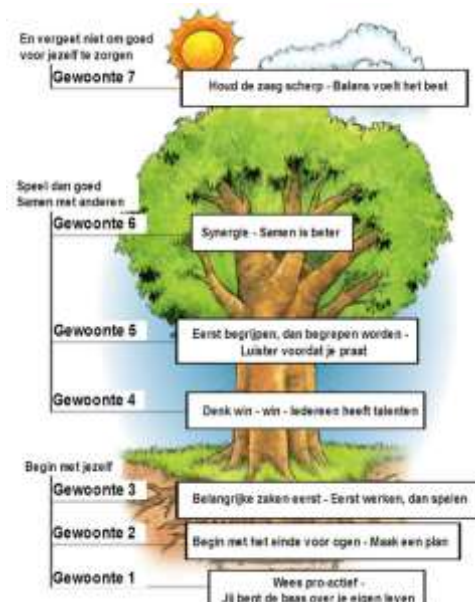
1. Wees pro-actie, je maakt je eigen keuzes;
2. Begin met het einddoel voor ogen, maak een plan;
3. Belangrijke zaken eerst, eerst werken dan spelen.

We helpen leerlingen meer wederzijds afhankelijk te zijn en samen te werken door het gebruik van gewoonte 4, 5 en 6.

4. Denk win-win, Zoek naar voordeel voor iedereen;
5. Eerst begrijpen dan begrepen worden, luister voordat je praat;
6. Creëer synergie, samen is beter.

We gebruiken gewoonte 7 om de kinderen te helpen goed voor zichzelf te zorgen, om balans te vinden en de eigen talenten te vinden en benutten.

7. Houd de zaag scherp; evenwicht voelt het best.

Als een persoon zich de zeven gewoonten echt eigen heeft gemaakt dan is deze zeer goed in staat om te leven volgens de basiswaarden van onze wereld; autonomie, vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor anderen, verdraagzaamheid en het afwijzen van discriminatie.

In het Sociaal Veiligheidsplan staat beschreven, wat voor onze school een belangrijk uitgangspunt vormt m.b.t. het realiseren van een positief pedagogisch klimaat. Het Sociaal Veiligheidsplan geeft richting en vorm aan het proactief zijn in het creëren van een positief pedagogisch klimaat, en beschrijft hoe wij (team-leerlingen-ouders) met elkaar omgaan in en buiten de school om.

Afspraken school en groepsregels

In de groep hangt een affiche met daarop de drie schoolregels:

- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.
- Iedereen heeft zijn eigen talent, laat maar zien wie je bent
- Voor groot en klein zullen we aardig zijn

Aan dit affiche worden de categorieën van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' gekoppeld.

Per groep stellen we aan het begin van het schooljaar eigen groepsregels samen. De hoeveelheid regels is afhankelijk van de groep. In overleg met de leerlingen stellen we deze regel(s) op.

Afspraken methode 'Kinderen en hun sociale talenten'

Op onze school wordt de methode wisselend (het ene jaar de ene jaargroep, dan daarna de andere jaargroep) binnen de combinatiegroep gebruikt, passend bij de actualiteiten en niveau van de combigroep.

Communicatie met ouders over de leerlingen als ervaringsdeskundige. Ouders blijven belangrijke gesprekspartners als het gaat om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Aandacht voor gesprekken met leerlingen.

4.2 Didactische keuzes

Het onderwijs aan onze leerlingen staat centraal in de ontwikkeling van ons als organisatie. Deze ontwikkeling bestaat uit de sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, de wereldoriënterende ontwikkeling, de sportieve/fysieke ontwikkeling en de creatieve ontwikkeling. Onze school werkt handelings- en opbrengstgericht. We willen de leerling uitdagen al zijn mogelijkheden te ontwikkelen. We volgen op meerdere momenten in het schooljaar de resultaten voor de verschillende vakgebieden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit doen we op verschillende niveaus: het niveau van de individuele leerling, de groep en de hele school.

We geven opbrengstgericht werken vorm door te werken met groepsplannen voor de basisvakken. Op deze manier bieden we elke leerling een passende instructie en krijgt het de zelfstandige verwerking welke past bij de behoefte van de leerling.

De kinderen werken aan eigenaarschap van hun persoonlijke ontwikkeling. Vanaf de onderbouw voeren we jaarlijks meerdere kindgesprekken en ouder-kind-gesprekken om de ontwikkeling en de doelen van de kinderen te volgen. De leerling is mede verantwoordelijk voor het nadenken over en werken aan zijn/haar eigen leer- en ontwikkelproces.

Het cognitieve onderwijs bij de basisvakken kenmerkt zich door sterke instructie volgens het IGDI-model met een passende zelfstandige verwerking voor elke leerling. Vooral in de instructiefase wordt er door de leerkrachten veel gebruik gemaakt van interactie. In de verwerkingsfase wordt vanaf groep 4 gewerkt met Snappet. Snappet is een vorm van chromebook-onderwijs, waarmee de leerlingen bij de vakken spelling, taal en rekenen via een individuele leerlijn tot leren komen.

We werken met een leerstofjaarclassensysteem waarbij binnen elke jaargroep de basisvakken rekenen, lezen en taal sowieso op drie niveaus worden aangeboden.

Het is van groot belang dat leerlingen zich goed oriënteren op de wereld. In de onderbouw wordt dit vormgegeven door thematisch te werken. In de hogere groepen werken we op basis van onderzoekend en ontdekkend leren voor de wereldoriënterende vakken. Waar mogelijk wordt er gezocht naar situaties waarbij leerlingen vanuit directe ervaring kunnen leren. Een goed voorbeeld hiervan is het project Educatie op locatie. Binnen dit project gaan alle groepen jaarlijks naar verschillende leerzame locaties.

De sportief/ fysieke ontwikkeling van de leerlingen wordt bevorderd door de leerlingen in de groepen 1 en 2 met spel en gymlessen te leren bewegen. In deze jaren wordt er dagelijks tijd besteed aan bewegen. In de groepen 3 tot en met 8 worden elke week twee gymlessen gebaseerd op een schoolbreed programma gegeven. De gymlessen worden gegeven door zowel de groepsleerkracht als door een vakleerkracht. De lessen worden allemaal voorbereid door de vakleerkracht.

De creatieve ontwikkeling van de leerlingen wordt vormgegeven door lessen in tekenen, handvaardigheid, verhalen schrijven, drama en muziek. De lessen hebben enerzijds een wekelijks repeterend karakter. Anderzijds zijn er ook projecten waarbij leerlingen voorstellingen bezoeken of uitvoeringen instuderen en opvoeren.

Om de leerlingen de kans te geven te kunnen modellen en samen te werken wordt er gebruik gemaakt van coöperatief leren. Dit wordt gestimuleerd door coöperatieve werkvormen, waarbij leerlingen in heterogene tweetallen of groepjes werken. De leerlingen discussiëren samen over de leerstof, ze geven elkaar uitleg en informatie en vullen elkaar aan. Zij zoeken samen naar een oplossing en helpen elkaar.

Om ervoor te zorgen dat de leerlingen zich maximaal ontwikkelen is het van belang dat het schoolteam het beste uit zichzelf haalt. Het onderwijs aan de leerlingen staat centraal in de ontwikkeling van de organisatie. Dit vraagt van de leerkrachten dat ze zich blijven ontwikkelen. Onze school stimuleert professionalisering en het leren van en met elkaar. De leerkracht is ontwerper van de leeromgeving. Hij is ook de expert als het gaat om de inhoud, leerstof. Daarnaast is hij voor de leerlingen een identificatiefiguur en daarmee ook cultuurdrager. Veel persoonlijkheidskenmerken spelen een rol bij het leraarschap, zoals flexibiliteit, stressbestendigheid, sociabiliteit, zorgvuldigheid, nauwkeurigheid, creativiteit en verantwoordelijkheid.

Vooraf bij het jonge kind vindt de school het belangrijk dat ze leren echt te ervaren met al hun zintuigen. De leerkrachten maken gebruik van het digibord, een touchscreen, I-pads, computers met passende educatieve software, lesmethodes met bijbehorend materiaal, veel ontwikkelingsmateriaal, speelmateriaal, planborden en themahoeken. De leerkrachten in de onderbouw zijn voortdurend bezig met het zoeken naar passend materiaal uit de omgeving dat aansluit op doelen. Ook vinden zij het belangrijk dat hiermee de leerlingen voortdurend worden uitgedaagd om ontdekkend te leren. Bij de

oudere leerlingen vanaf groep 4 wordt er voor de basisvakken gebruik gemaakt van een eigen device met vele mogelijkheden. Er wordt gewerkt met het digibord, laptops met passende software, methodes met bijbehorende materialen, speelgoed en materialen uit de omgeving.

Voor leerlingen die de basis op orde hebben, een vlot tempo hebben binnen hun reguliere werk en extra uitdaging kunnen gebruiken is de Koraalgroep ontwikkeld. Iedere week is deze groep op woensdag bijeen om projectmatig in groepjes te werken. Werken aan een goede mindset en samenwerken staan daarbij centraal.

We maken gebruik van een continuooster van vijf gelijke dagen. De leerlingen op onze school krijgen meer uren onderwijs dan het minimum wettelijk aantal voorgeschreven uren (7520). Er is een lessentabel aanwezig op school waarin vaststaat hoeveel uren de leerlingen zouden moeten werken per vakgebied in een week. De leerkrachten bepalen echter zelf hoe zij hiermee om willen gaan. Er is wel de afspraak dat de basisvakken in de ochtend worden gegeven. In de middagen is er veel ruimte voor de creatieve vakken en voor onderzoekend en ontdekkend leren.

4.3 De zorg voor een ononderbroken ontwikkelingslijn in ons aanbod

We streven met ons onderwijs een ononderbroken ontwikkelingslijn na voor onze leerlingen. In deze paragraaf leest u hoe we voor ons aanbod zorg dragen voor een ononderbroken ontwikkelingslijn in ons aanbod.

4.3.1 Methoden en werkwijzen

We worden in de zorg voor de ononderbroken ontwikkelingslijn in ons aanbod ondersteund vanuit verschillende methoden en werkwijzen, te vinden in het overzicht hieronder. Met de inzet van deze methoden en werkwijzen voldoet onze school aan de wettelijke kaders van de kerndoelen en de referentieniveaus. Op onze school besteden we ook aandacht aan identiteitsonderwijs. Die hiervoor gebruikte methode/werkwijze is ook in het overzicht hieronder opgenomen.

Nederlands										
Het onderwijs in de Nederlandse taal is erop gericht dat kinderen in de beheersing van deze taal in en buiten school steeds competentere taalgebruikers worden. Naast schriftelijk onderwijs (geletterdheid, lezen, stellen en schrijven), blijft aandacht voor mondeling onderwijs van belang (woordenschat, relatie taal en denken, luisterstrategieën, voorlezen en vertellen). Tot slot is er aandacht taalbeschouwing, waaronder strategieën, omdat het kinderen gereedschappen geeft om over taal te praten en na te denken.										
Vak- /vormingsgebied	Aanbod/methode	Aangeboden in groep								Opmerking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Beginnende geletterdheid	Onderbouwd / Early Years / Rekenrijk / Ipad's (met diverse app's)/ Map fonemisch bewustzijn (cps)	X	X							
Aanvankelijk lezen	Fonemisch bewustzijn / Onderbouwd	X	X							
Voortgezet technisch lezen	Estafette				X	X	X	X	X	
	Lijn 3			X						
Begrijpend/ Studerend lezen	Nieuwsbegrip Blits				X	X	X	X	X	
Spelling	Taal in beeld				X	X	X	X	X	
Mondelinge taalvaardigheid	Taal in beeld /Snappet				X	X	X	X	X	
Schrijfvaardigheid	Klinkers		X	X	X	X	X	X	X	
Taalbegrippen/ taalverzorging	Taal Actief				X	X	X	X	X	
Engels										
Het doel van Engels is om een eerste basis te leggen om te kunnen communiceren met moedertaalsprekers of anderen die buiten de school Engels spreken. Het gaat vooral om mondelinge communicatie over alledaagse en eenvoudige onderwerpen en het lezen van eenvoudige teksten. Het schrijven beperkt zich tot het kennismaken met een beperkt aantal woorden. Verder leren ze om woordbetekenissen en schrijfwijzen op te zoeken.										
Aanbod/methode		Aangeboden in groep								Opmerking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Groove me		X	X	X	X	X	X	X	X	
Rekenen-wiskunde										
Kinderen verwerven vertrouwdheid met getallen, maten, vormen, structuren en daarbij passende relaties en bewerkingen. Ze leren 'wiskundetaal' te gebruiken en worden wiskundig geletterd en gecijferd . Dit betreft een samenhangend inzicht in getallen, maatinzicht, ruimtelijk inzicht, parate kennis, belangrijke referentiegetallen en – maten, meten en meetkunde (in twee en drie										

dimensies). 16 De volgende domeinen worden onderscheiden: "wiskundig inzicht en handelen", "getallen en bewerkingen" en "meten en meetkunde". Binnen de referentieniveaus spreekt men van "getallen", "verhoudingen", "meten en meetkunde" en "verbanden".

Aanbod/methode	Aangeboden in								Opmerking
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Wereld In Getallen Onderbouwd	X	X							
Wereld in Getallen (Snappet)			X	X	X	X	X	X	

Oriëntatie op jezelf en de wereld

In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Ze oriënteren zich op hun natuurlijke omgeving en op de verschijnselen die zich daarin voordoen. Ze oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. Dit leergebied valt in vier delen uiteen: Bij mens en samenleving gaat het bij ons om het leren vervullen van rollen als consument, verkeersdeelnemer en burger in een democratische rechtstaat. Dit komt bij ons terug in de vakken/ontwikkelingsgebieden: gezond en redzaam gedrag, verkeer en burgerschap. In de hogere groepen werken we op basis van onderzoekend en ontdekkend leren voor de wereld oriënterende vakken. Waar mogelijk wordt er gezocht naar situaties waarbij leerlingen vanuit directe ervaring kunnen leren.

Vakgebied	Aanbod/methode	Aangeboden in groep								Opmerking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Aardrijkskunde	Early Years en IPC	X	X	X	X	X	X	X	X	
Geschiedenis	Early Years en IPC	X	X	X	X	X	X	X	X	
Biologie/natuur	Early Years en IPC	X	X	X	X	X	X	X	X	
Verkeer	VVN Verkeersmethode			X	X	X	X	X	X	
Maatschappelijke verhoudingen	Burgerschapslessen Snappet/ specifieke thema's Early Years en IPC/ mediawijsheid	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Educatie op locatie									
Geestelijke stromingen	Dagopeningen/ Bijbel verhalen	X	X	X	X	X	X	X	X	

Kunstzinnige oriëntatie

Kinderen maken kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Dit gebeurt op school en via interactie met de (buiten)wereld. Ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging. Daarnaast leren ze zichzelf te uiten met behulp van verschillende materialen, door middel van tekeningen en werkstukken, ze leren liedjes en gebruiken ritme instrumenten en ze spelen en bewegen. Bij ons op school komt dit naar voren in de vakken tekenen/handvaardigheid en muziek/drama.

Vakgebied	Aanbod/methode	Aangeboden in groep								Opmerking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Handvaardigheid	Laat maar zien	X	X	X	X	X	X	X	X	
Tekenen	Laat maar zien									
Muziek	Moet je doen	X	X	X	X	X	X	X	X	
Dans/drama	Eigen ontwikkelde methode	X	X	X	X	X	X	X	X	

Bewegingsonderwijs

Het behouden van een actieve leefstijl is belangrijk binnen bewegingsonderwijs. Kinderen leren deel te nemen aan een breed scala van bewegingsactiviteiten, zodat ze een ruim bewegingsrepertoire opbouwen. Het gaat om bewegingsvormen als balanceren, springen, klimmen, schommelen, duikelen, hardlopen en bewegen op muziek en om spelvormen als tikspelen, doelspelen en spelactiviteiten waarbij het gaat om mikken, jongleren en stoelspelen.

Vakgebied	Aanbod/methode	Aangeboden in groep								Opmerking
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Bewegingsonderwijs	"Basislessen" en Periodeplannen door de vakleerkracht	X	X	X	X	X	X	X	X	

Identiteit

Onze katholieke grondslag geeft ons de mogelijkheid om de tradities waarin ouders, leerlingen en leerkrachten staan, als belangrijke inspiratiebron zien. Deze tradities geven ons belangrijke waarden mee als respect, vertrouwen, dynamiek, openheid en betrokkenheid van waaruit we communiceren en handelen. Ook wordt er aan burgerschap gewerkt, omdat de waarden als solidariteit, vrijheid en gemeenschapszin nadrukkelijk binnen ons identiteitsonderwijs aan bod komen.

Aanbod/methode	Aangeboden in groep								Opmerking
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Gedenkhoek	X	X	X	X	X	X	X	X	
Samen beleven van feesten: het Sinterklaasfeest, de adventsperiode, kerstfeest, carnaval, de Goede Week, Pasen en andere bijzondere dagen.	X	X	X	X	X	X	X	X	

Sociale veiligheid

Onze school probeert voor een sociaal zo veilig mogelijk klimaat voor onze leerlingen te zorgen. Naast de zaken die aan bod komen binnen 'oriëntatie op jezelf en de wereld' en binnen ons identiteitsonderwijs, pakken we het pesten aan en proberen we het zoveel mogelijk te voorkomen.

Aanbod/methode	Aangeboden in groep								opmerking
	1	2	3	4	5	6	7	8	

We gaan uit van een positieve benadering. We stellen duidelijke kaders waarbinnen kinderen zich kunnen ontplooiën. Het gedachtengoed van Stephen Covey is voor ons leidend.	X	X	X	X	X	X	X	X	
Methode kinderen en hun sociale talenten									
Kanjerlessen									

4.3.2 Hoe gaan we om burgerschapsvorming en sociale integratie?

Onze leerlingen gaan vormgeven aan een pluriforme maatschappij waarin ze samenleven met mensen die leven vanuit verschillende achtergronden en culturen. Voor ons als school is het van belang dat we de kinderen hier goed op voorbereiden.

Om dit zo goed mogelijk te doen werken we met de kinderen aan kennis en attitudes. Deze kennis en attitudes hebben ze nodig om als actief burger te leven in onze maatschappij.

We werken met de leerlingen aan attitudes, bieden kennis die nodig is om in een pluriforme samenleving op te groeien en zijn een oefenplaats voor het geleerde.

Attitude

Binnen onze school werken we met de zeven gewoonten van effectief leiderschap. Als een persoon zich de zeven gewoonten echt eigen heeft gemaakt dan is deze zeer goed in staat om te leven volgens de basiswaarden van de democratische rechtsstaat; autonomie, vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor anderen, verdraagzaamheid en het afwijzen van discriminatie.

In de gehele schoolomgeving en de schoolcultuur komen de zeven gewoonten terug. Dit om de kinderen de kans te geven zich de gewoonten echt eigen te maken. Gedurende het gehele schooljaar is er gepland en ongepland aandacht voor de zeven gewoonten.

Kennis

Nederland is een multicultureel land. Door digitalisering wordt de wereld steeds kleiner. Het is voor de leerlingen van groot belang om inhoudelijk een stevige basis over verschillende culturen mee te krijgen. Je kunt immers pas erkennen als je eerst hebt verkend en herkend. Binnen de wereld-oriënterende vakken bieden we deze brede basis aan. Dit gebeurt zowel in als buiten de klas. Buiten de klas komt in ieder geval voor elke leerling van onze school via Educatie op locatie het lokale culturele erfgoed aan bod. Ook bezoekt elke leerling de Risk Factory. Hierbij gaat het om zelfredzaamheid en veiligheid. Onder andere brandgevaar, risico's internetgebruik, verkeersveiligheid, risico's alcoholgebruik, effect van groepsdruk en contact met hulpdiensten komen hierbij aan bod.

Ook via het aanbod van de methode IPC (geïntegreerde zaakvakmethode) is aandacht voor burgerschapsvorming en sociale integratie.

4.3.3 Hoe gaan we om met taalachterstanden?

De inrichting van ons onderwijsaanbod en de leerlingenondersteuning is zo ingericht dat we mogelijke taalachterstanden vroeg ontdekken. We zullen vervolgens een passend aanbod binnen het onderwijsaanbod gaan organiseren. We benutten waar wenselijk de expertise vanuit het Onderwijs Ondersteuningscentrum.

4.3.4 Oog voor internationalisering binnen ons onderwijs

De wereld verandert snel en de internationalisering neemt in rap tempo toe. Steeds vaker is wat in je eigen stad, dorp of land gebeurt niet te begrijpen zonder kennis van de wereld. Daarom is het belangrijk om leerlingen hiervoor klaar te stomen. Om internationalisering te stimuleren bieden we het vak Engels aan van groep 1 t/m 8.

We werken op 'n Esch met IPC/Early Years. Een curriculum dat specifiek aansluit op internationale oriëntatie. Het is een curriculum voor kinderen van 4-12 jaar gericht op de creatieve en zaakvakken. Het curriculum geeft ook een internationaal perspectief; het helpt de kinderen verbanden te leggen tussen het geleerde en hoe ze dit kunnen toepassen in eigen land, en kijkt ook naar het perspectief van mensen in andere landen

4.3.5 De onderwijstijden

De KONOT-scholen hebben er voor gekozen het onderwijs aan te bieden binnen een vijf-gelijke-dagen-model. De leerlingen volgen van maandag tot en met vrijdag van 8.30 u. tot 14.15 u. onderwijs. Voor de leerlingen in groep 1 en 2 vormt de vrijdagmiddag hierop een uitzondering; zij hebben dan een vrije middag. De leerlingen lunchen op school gezamenlijk met de leerkracht en hebben na deze lunch een pauze van een half uur.

4.4 Hoe houden we zicht op de ononderbroken ontwikkelingslijn van leerlingen?

We houden de ontwikkeling van onze leerling in het oog door deze systematisch te volgen en vervolgens door een goede organisatie van de zorg voor de ontwikkeling van de leerling. In deze paragraaf leest u hoe dit op onze school georganiseerd is.

4.4.1 Hoe volgen we de ontwikkeling van de leerlingen?

We willen dat leerlingen het beste uit zichzelf halen. Daarom is het van groot belang dat we de ontwikkeling van ons onderwijs, de groepen en vooral de leerlingen goed in beeld hebben. De intern begeleiders en de directie staan daarom dichtbij het primaire proces. Dit is bijvoorbeeld te zien aan de frequentie waarin deze medewerkers in de klassen zijn te vinden. Om de onderwijskwaliteit van onze school goed in beeld te hebben en houden hanteren we de zorgkalender. Dit is een jaarplanning waarin beschreven staat op welke momenten we in ieder geval samen naar ons onderwijs, de voortgang van de groepsplannen, de uitkomsten van de toetsen van ons leerlingvolgsysteem en de voortgang van de individuele leerlingen kijken.

We hanteren het leerlingvolgsysteem van Cito en nemen toetsen af voor de vakken rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen, spelling en taal en rekenen, woordenschat. Daarnaast gebruiken we bij de kleuters de observatielijsten van de mappen fonemisch en gecijferd bewustzijn en een digitaal leerlingvolgsysteem. We verwerken de gegevens voor verdere analyse vervolgens in ons administratie- en volgsysteem Parnassys.

De informatie die uit de bovengenoemde bronnen komt bespreken we met de leerlingen en hun ouders. Op deze manier betrekken we enerzijds de leerlingen nauwer bij hun eigen proces anderzijds krijgen we bij de oordeelsvorming met betrekking tot de data input vanuit alle betrokken partijen. Dit verhoogt de betrokkenheid.

Op basis van de bevindingen die we opdoen maken de leerkrachten voor de basisvakken groepsplannen. In deze plannen wordt beschreven hoe de leerlingen zoveel mogelijk instructie en verwerking op passend niveau krijgen.

Als onderdeel van de zorgkalender wordt in de studiemiddagen HGW/OGW, twee keer per jaar met het hele schoolteam, naar de cognitieve opbrengsten gekeken. Deze twee bijeenkomsten zijn de schakel tussen ons systeem van leerlingenzorg en het systeem voor kwaliteitszorg. We bepalen mogelijke verbeterplannen mede op basis van deze bijeenkomst.

4.4.2 Hoe is onze leerlingzorg ingericht?

Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, moeten een passend onderwijsaanbod krijgen. Per 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs ingevoerd. Dat betekent dat het samenwerkingsverband waaronder wij vallen de zorgplicht heeft om elk kind een passende onderwijsplek te bieden.

Leerlingenzorg is de hulp die gegeven wordt aan leerlingen die extra zorg nodig hebben. Het kan te maken hebben met leer- of sociale problemen of juist de behoefte aan extra uitdaging. Op onze school is een intern begeleider verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. De leerkracht signaleert vroegtijdig welke leerlingen daarvoor ondersteuning nodig hebben en probeert aan te sluiten bij deze zorg. Deze zorg wordt in samenwerking met de intern begeleider in kaart gebracht. De intern begeleider ondersteunt leerkrachten bij het zoeken naar de juiste ondersteuning.

4.4.3 Leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Soms vraagt de ontwikkeling van leerlingen om ander aanbod dan het niveau van het aanbod van de leerlingen in de leeftijdsgroep. Onze school zorgt dan voor onderwijsaanbod passend bij de ontwikkeling van deze leerling en beschrijft dit in een specifiek plan voor deze leerling, het zogenaamde

ontwikkelingsperspectief. Dit plan wordt met ouders besproken. Ook wordt dit plan regelmatig geëvalueerd om zo ook goede zorg te dragen voor de ononderbroken ontwikkelingslijn voor deze leerlingen.

Het kan ook zijn dat een leerling om andere redenen om specifieke ondersteuning voor zijn of haar ontwikkeling vraagt. De KONOT-scholen kunnen voor de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften een beroep doen op de ondersteuning vanuit Samenwerkingsverband (SWV) 23.02 (www.swv2302.nl, telefoonnummer: 085-0471102). Binnen dit samenwerkingsverband is deze ondersteuning decentraal geregeld in drie deelregio's. De KONOT-scholen behoren tot deelregio Noordoost Twente. In deze deelregio wordt de extra ondersteuning georganiseerd en gecoördineerd vanuit het Onderwijs Ondersteuningscentrum (OOC) in Oldenzaal:

Onderwijs OndersteuningsCentrum
Lariksstraat 11,
7572 DE Oldenzaal
www.ooc-notwente.nl
telefoonnummer: 0541-627010

De scholen binnen SWV 23.02 hebben samen afgesproken welke passende ondersteuning ze minimaal kunnen bieden. Deze ondersteuning is beschreven in het Basisondersteuningsprofiel, te vinden onder de volgende link: [Basisondersteuningsplan SWV 23.02](#).

Naast de binnen SWV 23.02 afgesproken basisondersteuning kan onze school extra begeleiding bieden op verschillende gebieden.

Onze school heeft deze extra begeleiding beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Dit ondersteuningsprofiel is te vinden onder de volgende link: <https://www.esch-tilligte.nl/praktische-informatie/schoolgids/>

5. Zorg voor kwaliteit van het onderwijs

In ons onderwijs staat de brede en optimale ontwikkeling van de talenten van onze leerlingen centraal, zodat ze zich op goede wijze kunnen ontwikkelen en voorbereiden op hun toekomst. Dit vraagt om goed onderwijs, gegeven door goede leerkrachten die werken in een organisatie waarin de dialoog gevoerd wordt over onderwijskwaliteit en ieders rol daarin. Dit hoofdstuk schetst de zorg voor goede onderwijskwaliteit langs de drie lijnen waarop we met kwaliteitsbeleid inzetten, nl.:

1. het vakmanschap van onze leerkrachten;
2. de dialoog op alle niveaus, en;
3. de optimale inrichting van de kwaliteitszorg.

De concrete en specifieke uitwerking van onze zorg voor kwaliteit vindt u in de beleidsdocumenten 'Kwaliteit bij KONOT', 'Schoolbespreking KONOT' en 'Collegiale visitatie bij KONOT',

5.1 Vakmanschap - Onze mensen

Onze medewerkers spelen een belangrijke rol binnen de kwaliteitszorg van KONOT. Goed onderwijs vraagt om medewerkers met een kwaliteitsbewuste houding die beschikken over goede pedagogische en didactisch kennis, houding en vaardigheden. Zij verzorgen het onderwijs en creëren voor de leerlingen een klimaat met ruimte voor ontwikkeling. Vanuit deze gedachte steekt het personeelsbeleid KONOT in op:

- de zorg voor bevoegd en bekwaam personeel;
- de zorg voor goed pedagogisch-didactisch leerkracht handelen, en;
- het ondersteunen van diverse mogelijkheden voor professionalisering.

5.1.1 Zorg voor bevoegd en bekwaam personeel

KONOT volgt de afspraken die in de CAO gemaakt zijn over de start-, basis- en vakbekwaamheid van leerkrachten. We begeleiden de startbekwame leerkrachten in hun ontwikkeling naar basisbekwame leerkracht; een leerkracht die in staat is te zorgen voor een veilig en stimulerend klimaat, structuur, orde en duidelijkheid in de les en de leerlingen stimuleert actief mee te doen. We zien echter graag dat leerkrachten zich ontwikkelen tot een vakbewame leerkracht, die oog heeft voor de onderwijsbehoeften van leerlingen, aan kan sluiten bij de mogelijkheden van de leerling en in staat leerlingen te begeleiden zich optimaal te ontwikkelen. Hiertoe bieden we binnen onze organisatie volop mogelijkheden voor begeleiding en professionalisering.

Voor de cyclische begeleiding van leerkrachten volgen we de CAO PO. Deze CAO regelt dat er periodiek op professionele wijze gesprekken worden gevoerd met werknemer over diens functioneren. Onze leerkrachten worden cyclisch door hun leidinggevende begeleid op basis van ontwikkeldoelen. De leidinggevende zorgt voor het digitaal archiveren van de verslaglegging van de gesprekken rondom deze begeleiding in Raet. Voor de vastlegging van de lesobservaties wordt het instrument Cupella gebruikt. Het onderhouden van vakbekwaamheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer.

In paragraaf 5.1.2 leest u hoe we op onze school werken aan de ontwikkeling van pedagogisch-didactisch handelen.

5.1.2 Zorg voor goed pedagogisch-didactisch handelen

Toekomstgericht onderwijs vraagt van onze leerkrachten goed pedagogisch-didactische handelen; leerkrachten die tenminste over voldoende basis- en complexe vaardigheden beschikken en zich daarnaast ook competent voelen in het geven van onderwijs dat uitnodigt te ontdekken en onderzoeken. Het belangrijkste kenmerk van een leerkracht in onze onderwijsgemeenschap is dat deze leerbaar is. Hiermee bedoelen we dat er vanuit een professionele basis open en transparant aan het eigen handelen getwijfeld kan worden. Dit om mogelijke betere ideeën van anderen de ruimte binnen de persoonlijke alsook de schoolontwikkeling te geven. Leerbaar betekent voor ons ook dat elke medewerker steeds actief op zoek is naar het versterken van het eigen handelen.

We dragen op onze school op verschillende manieren zorg voor de voortdurende ontwikkeling van dit leerkrachthandelen, door:

- Als directie en interne begeleiding vanuit zicht op de dagelijkse lespraktijk concrete feedback op het leerkrachthandelen te geven;

- Zoveel mogelijk gebruik te maken van de aanwezige expertise in het team;
- Zoveel mogelijk ruimte te geven voor scholing;
- Teamscholing te organiseren op basis van onze schooldoelen;

We focussen ons hierbij op:

- De kwaliteit van de instructie;
- Het aansluiten bij niveau en onderwijsbehoeften;
- Het leerklimaat;
- Effectiviteit en efficiëntie van de gekozen les en de toegepaste aanpak.

Daarnaast hebben we, uit het oogpunt de kwaliteit van de didactiek, bewust de keuze gemaakt het vak bewegingsonderwijs deels door een vakleerkracht te laten uitvoeren.

5.1.3 Professionalisering

Onze medewerkers werken voortdurend aan de ontwikkeling van hun vakmanschap. Zo werken ze enerzijds aan het versterken en vergroten van hun vakmanschap om de leerlingen nog beter en uitdagender onderwijs te kunnen geven. Anderzijds ondersteunt professionalisering binnen onze organisatie de leerkrachten, de school en de organisatie bij het nastreven van de ambities van de school en de KONOT als geheel. Aan professionalisering wordt op verschillende manieren vorm gegeven, o.a. door:

■ **Teamtraining op schoolniveau:**

Het nastreven van de ambities in ons schoolplan vraagt van onze leerkrachten en ons team in veel gevallen het versterken van professionaliteit op nieuwe nog niet gebaande paden. Tijdens teamtraining op schoolniveau trekken onze leerkrachten samen op in het vergroten van kennis, houding en vaardigheden die vanuit de ambities van hen vragen. Vanuit de ambities van ons nieuwe schoolplan (2019-2023) zetten we de komende vier jaar in op de volgende teamtraining:

- IPC en Early Years
- Kansrijke Combinatiegroepen
- Engels

■ **Masters en ander extern aanbod:**

Daarnaast stimuleren we onze leerkrachten volop in het volgen van masters en ander extern aanbod. Enerzijds omdat onze ambities veelal vragen om medewerkers die bij het nastreven ervan een voortrekkersrol kunnen vervullen. Anderzijds omdat we onze medewerkers graag ondersteunen in hun persoonlijke ambities zich te ontwikkelen binnen hun vakgebied.

■ **KONOT-Academie**

KONOT beschikt over een eigen professionaliseringsaanbod, de KONOT-academie, waarbinnen een breed aanbod bestaat van leergangen, werkateliers, workshops, films, excursies en lezingen. De academie biedt onze medewerkers de mogelijkheid zich binnen hun vakgebied en ook persoonlijk verder te ontwikkelen. Het aanbod richt zich daarnaast ook op het ondersteunen van de vertaling van de KONOT-strategie naar de praktijk op de school en in de groep.

5.2 De lerende dialoog

Binnen onze organisatie streven we naar een professionele cultuur waarin op de verschillende niveaus vanuit eigenaarschap de dialoog wordt gevoerd over de ambities die we hebben voor ons onderwijs, en de stappen die we daarin al gezet hebben en nog willen zetten. We voeren dit gesprek vanuit een open, nieuwsgierige en onderzoekende houding; waardierend voor wat al bereikt is en met succes werkt, en met ambitie voor de volgende te zetten stappen.

In deze dialoog staat onder andere het pedagogisch-didactisch handelen en de ontwikkeling en borging van goed en innovatief onderwijs centraal. We organiseren voor onze medewerkers verschillende mogelijkheden om elkaar ook buiten de eigen school op professioneel vlak te ontmoeten en te inspireren, met elkaar te discussiëren en zo van elkaar te leren, zoals: de KONOT-academie, het Onderwijscafé, de KONOT-filmavonden en excursies (intern en extern).

5.3 De inrichting van de Kwaliteitszorg

De vijf kwaliteitsvragen en de PDSA-cyclus vormen de basis voor de reflectie op onderwijskwaliteit en inrichting van de kwaliteitszorg binnen onze organisatie:

- **De vijf kwaliteitsvragen:** 'Doen we de goede dingen?', 'Doen we deze dingen op een goede wijze?', 'Hoe weten we dat?', 'Vinden anderen dat ook?', en 'Wat doen we met deze wetenschap?'.
▪ **De PDSA-cyclus** (Plan, Do, Study, Act):
Binnen deze cyclus werken we vanuit een balans tussen ontwikkelen en periodieke verantwoording aan voortdurende verbetering van onderwijskwaliteit. Daarbij zijn niet alleen resultaten, maar het vakmanschap onze medewerkers, het onderzoeken en verbeteren van de processen en het optimaliseren van onze organisatie belangrijk.

In het vervolg van deze paragraaf volgt een uiteenzetting van de planvorming, de borging, de wijze waarop we zicht op kwaliteit en de vertaling van strategie naar concreet handelen in de groep, organiseren. Tot slot volgt een overzicht van de binnen onze organisatie en school gehanteerde kwaliteitsinstrumenten.

5.3.1 Planvorming

Eens in de vier jaar zet KONOT de ambities voor het onderwijs binnen ons bestuur uiteen in het Strategisch Beleidsplan. De **markeringen** behorende bij deze ambities vormen daarbij de leidraad voor het voeren van een goede dialoog over de plannen en ambities. De **vragen** bij deze markeringen helpen ons bij het voeren van dit gesprek. De ambities, markeringen en vragen vinden in ons schoolplan hun schoolspecifieke vertaling.

Onze school vertaalt de plannen vanuit het schoolplan jaarlijks. We doen dit per jaar door op het opstellen van een zgn. focus document. In dit document worden de thema's die dat jaar aan de orde komen vanuit de vier thema's van strategisch plan KONOT. Alle actiepunten vanuit het plan wordt gedragen door een stuur- of werkgroep (leerkrachten met kennis, kunde en belangstelling voor het desbetreffende thema). De schoolbrede overlegstructuur en de scholingsmomenten worden op basis van dit focusdocument ingericht. Dit om ervoor te zorgen dat wat het belangrijkste is ook het belangrijkste blijft.

Onze communicatie naar ouders en andere externe partners over de schoolontwikkeling en de stappen die we zetten ten aanzien van onze ambities houden we actueel via de schoolgids in 'Scholen op de kaart'.

5.3.2 Borging van afspraken, beleid en besluitvorming

De bovenschoolse afspraken en beleid worden vastgelegd in het digitale systeem besluitvorming KONOT en het digitale Handboek KONOT. De afspraken, het beleid en de besluiten op schoolniveau leggen we vast in zgn. afsprakenkaarten, beleidsdocumenten en notulen van de verschillende overleggen. Hiermee zorgen we ervoor dat er ieder binnen KONOT en op schoolniveau voortdurend toegang heeft over de meest actuele beleidsdocumenten, werkwijzen en besluiten.

5.3.3 Zicht op kwaliteit en de vertaling van strategie naar uitvoering

Borging van goed onderwijs en nieuwe ontwikkelingen vraagt niet alleen om het duidelijk vastleggen van afspraken en beleid in documenten. Belangrijker nog is dat de vertaling ervan leidt tot de wenselijke uitvoering in de dagelijkse praktijk van onze groepen. De dialoog en de kwaliteitszorgcyclus, met de instrumenten die daarbij ingezet worden, vormen de belangrijkste basis voor het zicht op kwaliteit binnen KONOT. De eerder genoemde vijf kwaliteitsvragen vormen ook hier de leidraad.

Voor het zicht op kwaliteit en in het borgen van strategievertaling gebruikt KONOT een systematiek van zelfevaluatie, verdiepende kwaliteitsrondes, waarderende collegiale visitatie en waar nodig externe schoolanalyse:

1. **Zelfevaluatie (de Schoolbespreking):** De directie reflecteert tenminste eens per jaar op de voortgang in ontwikkeling van de ambities van de school. De bijbehorende markeringen en de vragen die de school en de leerkrachten zichzelf stellen vormen onderlegger voor deze evaluatie. De zelfevaluatie zoomt in op de kwaliteitsvragen: 'Doen we de goede dingen?' en 'Doen we die dingen goed?'. De evaluatie vormt de onderlegger voor het gesprek tussen de schooldirectie en het CvB, de zogenaamde schoolbespreking.

2. Kwaliteitsrondes: tijdens de kwaliteitsrondes (eens per jaar) vindt het verdiepende gesprek plaats over de ontwikkelingen op de school ten aanzien van de ambities. Dit gesprek wordt ingestoken vanuit de verschillende disciplines (onderwijs&kwaliteit, personeel&organisatie, financiën&huisvesting). Ook hier ondersteunen de markeringen en vragen bij de ambities het te voeren gesprek.

3. Collegiale visitatie en schoolanalyse externe analist

De reflectie op de derde kwaliteitsvraag 'Vinden anderen ook dat we het goed doen?' is binnen KONOT als volgt georganiseerd:

▪ **(Waarderende) collegiale visitatie:**

Deze lijn wordt gevolgd als er geen risico's bekend zijn en het beeld bestaat dat de kwaliteit op de school op orde is. De school nodigt tenminste één keer in de twee jaar een visitatieteam uit om vanuit een waarderende insteek en een open en nieuwsgierige houding samen met de school te onderzoeken hoe de school zich ten aanzien van de ambities ontwikkelt.

▪ **Analyse door een externe analist:**

Bij (vermoedens van) het bestaan van risico's voor de onderwijskwaliteit op een school, wordt er een schoolanalyse uitgevoerd door een externe analist. Deze analyse is gebaseerd op het onderzoekskader van de onderwijsinspectie. Daarnaast wordt ook de ontwikkelcapaciteit van de school onderzocht.

4. Beeld van de schoolontwikkeling

De zelfevaluatie, de kwaliteitsrondes, de collegiale visitatie en de externe schoolanalyse (indien nodig), geven ons een terugkoppeling over waar we staan in het bereiken van de ambities in ons schoolplan en de jaarplannen. Hierdoor kunnen we gericht volgende stappen zetten.

5.3.4 Evaluatie en kwaliteitsverbetering

Binnen KONOT en op onze school wordt voor de evaluatie en kwaliteitsverbetering gebruik gemaakt van een brede set aan methoden en instrumenten:

Jaarlijks

- Monitoring leeropbrengsten;
- Monitoring sociale competenties en sociaal emotionele ontwikkeling;
- Monitoring rendementsgegevens;
- Groepsobservaties;
- Groeps- en leerlingbesprekingen;
- Schoolbesprekingen tussen directie school en CvB KONOT (2 keer per jaar);
- Kwaliteitsrondes onderwijs&kwaliteit (O&K), personeel&organisatie (P&O),
- financiën&huisvesting (F&H) (1 keer per jaar).

Twee jaarlijks

- Zelfevaluatie en (waarderende) collegiale consultatie op school- en bestuursniveau

Vierjaarlijks:

- Integraal Kwaliteitsonderzoek onder leerlingen, ouders, medewerkers en leidinggevenden ten behoeve van de evaluatie van het strategische beleid, de monitoring van tevredenheid en sociale veiligheid;
- RI&E: risico-inventarisatie en -evaluatie van sociale en fysieke veiligheid KONOT en scholen.

6. Inzet financiële middelen

6.1 Inzet van middelen

Onze school ontvangt op basis van het leerlingaantal de reguliere bekostiging vanuit ons bestuur. Dit is de bekostiging die vanuit overheidswege bedoeld is voor de reguliere formatie en verdere exploitatie van onze school. Een deel van de gelden wordt op KONOT-niveau ingezet voor solidariteitsafspraken zoals bijv.: ouderschapsverlof, onvoorziene knelpunten, ziekteverzuim en de revitaliseringsregeling. Meer informatie over ons financiële beleid vindt u in de begroting op de website van KONOT: <https://www.konot.nl/organisatie/beleid/>

6.2 Inzet van sponsorgelden

Wij conformeren ons aan Convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en

sponsoring". Hierin is vastgelegd hoe in het onderwijs wordt omgegaan met sponsoring. Wanneer er sprake is van samenwerking tussen scholen en bedrijven zal deze samenwerking ten goede komen aan het leer- en ontwikkelingsproces van leerlingen. Samenwerking impliceert ook sponsoring. Aan sponsoring liggen heldere regels en afspraken ten grondslag in dit convenant. Deze regels en afspraken voorzien erin dat geen vormen ontstaan die een negatief effect hebben op de geestelijke en/of lichamelijke ontwikkeling van leerlingen. Bij sponsoring is het wenselijk dat voor bedrijven hun maatschappelijke betrokkenheid voorop staat. De school zal op een zorgvuldige en voor alle betrokkenen transparante wijze met sponsoring omgaan.

Instemmingsformulier

School: 'n Esch

Adres: Schoolstraat 18

Postcode/plaats: 7634PS Tilligte

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het

van 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.

geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,
Tilligte,

Datum:

18.06.2019

Naam en handtekening:

Betsie Borgerink

Secretaris

BIJLAGEN

Bijlage 1: Strategisch beleidsplan KONOT '19-'23

Strategie KONOT
Valideren & Verrijken: Leren voor Jouw toekomst!

